
Febiofest venuje poctu slovenskému režisérovi Eduardovi Grečnerovi

Jednou zo štrnástich sekcií 18. Medzinárodnej prehliadky filmu, televízie a videa Febiofest, ktorá sa koná od 25. marca do 20. apríla 2011, je aj Zvláštne uvedenie. Každoročne je poctou jubilantom príslušného roka, tento rok bude sláviť okrúhle výročie aj s režisérom Eduardom Grečnerom za jeho osobnej účasti. Projekcie filmov pri tejto príležitosti sú pripravené na 27. marca 2011.

Pri príležitosti tohtoročného 80. výročia narodenia Eduarda Grečnera (21.9.1931) pripravil Febiofest projekcie dvoch filmov. Diváci budú mať možnosť vidieť za jeho osobnej účasti jeden z portrétov televízneho cyklu režiséra Martina Šulíka *Zlatá šedesátá* z roku 2008, ktorý vznikol v koprodukcii so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ) a je venovaný práve Grečnerovi ako jednému z predstaviteľov československej novej vlny. Ako druhý film sa na tomto slávnostnom podujatí premietne zreštaurovaná digitalizovaná verzia Grečnerovho filmu *Drak sa vracia*, ktorý patrí do Zlatého fondu slovenskej kinematografie.

Režisér Eduard Grečner patrí ku generácii režisérov slávnych 60. rokov slovenskej kinematografie. Debutoval v roku 1964 hraným filmom *Každý týždeň sedem dní*, potom nakrúcal filmové adaptácie literárnych diel, pričom prelomovým a zároveň najvýraznejším jeho filmom sa stala adaptácia rovnomennej Chrobákovej novely *Drak sa vracia* z roku 1967. Je to dramatický príbeh uzavretého a neprístupného hrnčiara, balada o láske, nenávisti a hľadaní cesty z osamelosti.

Baladické stvárnenie témy vo filme *Drak sa vracia* bolo špecifické pre celú tvorbu Eduarda Grečnera. Jeho poetika, v ktorej sa snaží vyjadriť snové a magické medzi ľuďmi na úkor reality, býva označovaná ako „poetický film“. Grečner kinematografiu prirovnáva k poézii voľného verša. Na vznik filmu *Drak sa vracia* si spomína takto: „*Draka som začal nakrúcať v časoch, kedy nebolo veľmi zvykom ponárať sa do duševných pochodov postáv, ťažisko filmov bolo položené skôr na dej. Lyrizovaná próza bola niečo iné, tam akoby sa všetko ponáralo do hlbokéj studne emócií. Aj holý príbeh Draka je napokon banálny. Ale to napätie medzi hlavnými postavami... Len prázdnota, neschopnosť komunikovať – to sú problémy pre kameru takmer neprekonateľné, pretože – ako to chcete zobrazit? Dá sa to slovom, hudbou, ale z hľadiska akcie je to možné len tak, že ľudia sa na seba pozerajú alebo nepozerajú. Bola to pre mňa výzva. Drak sa vracia bol teda prevratný tým, že sme objavovali výrazové prostriedky na vyjadrenie vzťahov, pocitov, napätia.*“ Aj preto má jeho film čo povedať i dnešnému divákovi. V nedeľu si ho diváci Febiofestu môžu pozrieť na veľkom plátne v novej technickej kvalite.

Po nakrútení filmu *Drak sa vracia* sa Eduard Grečner v 70. rokoch venoval televíznej tvorbe. Počas komunizmu bol ostrým kritikom režimu a s nástupom normalizácie dostal na

dvadsať rokov zákaz tvorby, ktorý pretrval až do roku 1991, kedy sa venoval dabingu. Po politicky vynútenej režijnej prestávke nakrútil dva celovečerné filmy *Pozemský nepokoj* (1992) a *Jaškov sen* (1996). Adaptácia novely Dobroslava Chrobáka *Drak sa vracia* však zostáva jeho vrcholným dielom. V roku 2008 vyšla aj na DVD v edícii Slovenského filmového ústavu a vydavateľstva Petit Press pod názvom Slovenský film 60. rokov I.

Projekcie oboch filmov pri príležitosti pocty Febiofestu Eduardovi Grečnerovi sa uskutočnia 27. marca (nedeľa) o 17.00 a 18.30 hod. v FK 35_mm na VŠMU v Bratislave. Úvodné slovo bude mať estetik a filmový teoretik Peter Michalovič.

Slovenský filmový ústav (SFÚ) na 18. Medzinárodnej prehliadke filmu, televízie a videa Febiofest participuje ako jeden zo spoluorganizátorov. V programe Febiofestu sa bude z jeho archívnych fondov pri príležitosti tohtoročného jubilea Eduarda Grečnera premietiť reštaurovaná digitalizovaná verzia jeho filmu *Drak sa vracia* (1967), spolu s portrétom o Eduardovi Grečnerovi z televízneho cyklu režiséra Martina Šulíka *Zlatá šedesátá* (2008), ktorého bol SFÚ koproducentom. SFÚ na Febiofeste odprezentuje a pokrstí aj nové 2-DVD s deviatimi filmami významného slovenského dokumentaristu, scenáristu a etnografa Martina Slivku, ktorého uvedenie na svet bude spojené s projekciou pásma jeho dokumentárnych filmov. Zároveň je SFÚ aj garantom novej sekcie pod názvom Febiofest deťom, ktorej obsahom je kolekcia jedenástich digitalizovaných celovečerných a krátkych, hraných a animovaných filmov pre základné a stredné školy.